

ŹRÓDŁA POCZUCIA WŁASNEJ SKUTECZNOŚCI A POSTAWY WOBEC POCZUCIA KONTROLI ŻYCIA U OSÓB ODBYWAJĄCYCH KARĘ POZBAWIENIA WOLNOŚCI

Sources of self-efficacy towards control of life by prisoners

Tomasz Michałowski

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Wydział Teologii

Instytut Nauk o Rodzinie

Seminarium: Opieka społeczna, paliatywna i hospicyjna

Promotor: ks. dr hab. Mirosław Kalinowski, prof. KUL

PYTANIA BADAWCZE

Jak wyglądają związki pomiędzy źródłami spostrzegania własnej skuteczności a kontrolą życia u osób odbywających karę pozbawienia wolności.

1. Jakie zależności występują pomiędzy doświadczaniem **stresu** a postawami wobec kontroli życia u osób przebywających w zakładach karnych?
2. Jakie zależności występują pomiędzy doświadczaniem **sukcesów** oraz **porażek** a postawami wobec kontroli życia u osób przebywających w zakładach karnych?
3. Jakie zależności występują pomiędzy doświadczaniem **perswazji** ze strony otoczenia a postawami wobec kontroli życia u osób przebywających w zakładach karnych?

ZMIENNE

ŹRÓDŁA WŁASNEJ SKUTECZNOŚCI

Przekonanie o własnej skuteczności ma istotne znaczenie w procesie motywacji człowieka ponieważ koresponduje z jego mobilizacją, wytrwałością oraz ze zdolnością do znoszenia stresu związanym z określonym zadaniem (Bandura, 1991)

Na przekonanie o własnej skuteczności mają wpływ czynniki wywodzące się z następujących źródeł (Bandura, 1999):

- Doświadczany **stres** i emocje
- Doświadczane **sukcesy** oraz **porażki**
- Perswazja** werbalna
- Wiedza o zachowaniach skutecznych

KONTROLA ŻYCIA

Kontrola życia – postawa polega na przekonaniu, że można mieć osobisty wpływ na przebieg własnego życia.

- Poczucie silnej kontroli nad własną egzystencją zazwyczaj współwystępuje z proaktywnością,
- częstym angażowaniem się w różnych sferach życia,
- przyjmowaniem odpowiedzialności za własne zachowania,
- mniejszą podatnością na występowanie objawów stresu i/lub depresji
- oraz z wysoką skutecznością w zakresie radzenia sobie z występującymi problemami.

GRUPA BADAWCZA

Mężczyźni przebywający w jednostkach penitencjarnych Lubelskiego Okręgu SW (AŚ Lublin, ZK Opole Lubelskie, ZK Chełm oraz ZK Krasnystaw).

ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ZMIENNYMI

- osoby, które posiadają poczucie silnej kontroli życia wykazują się mniejszą podatnością na występowanie objawów stresu;
- osoby, które posiadają poczucie silnej kontroli życia doświadczają częściej sukcesy niż porażki;
- osoby, które posiadają poczucie silnej kontroli życia w mniejszym stopniu ulegają perswazji ze strony otoczenia

LITERATURA

- Bandura A. (1991) *Social cognitive theory of self-regulation. Organizational Behavior and Human Decision Processes*. Nowy York.
Bandura A. (1999) *Social cognitive theory of personality*. W: L. A. Pervin, O. P. John (red.). *Handbook of personality: Theory and research*. (s. 154-196). Nowy York.
Mądrzycki T. (1997) *Psychologiczne prawidłowości kształtowania się postaw..* Warszawa.7